HRVATSKI SABOR

1232

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SLATKOVODNOM RIBARSTVU

Proglašavam Zakon o slatkovodnom ribarstvu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 14. lipnja 2019.

Klasa: 011-01/19-01/87
Urbroj: 71-06-01/1-19-2
Zagreb, 19. lipnja 2019.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O SLATKOVODNOM RIBARSTVU

I. OPĆE ODREDBE

Svrha Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se racionalno i održivo upravljanje ribljim fondom kopnenih ribolovnih voda (u daljnjem tekstu: ribolovnih voda) temeljeno na znanstvenim i stručnim spoznajama iz područja ihtiologije i ekologije kopnenih voda, nadležna tijela i njihove zadaće, način i uvjeti obavljanja ribolova, praćenje ulova kroz njegovu sljedivost na tržištu sukladno Zajedničkoj ribarstvenoj politici Europske unije u dijelu tržišta proizvoda ribarstva, prikupljanje podataka, nadzor i inspekcija, prekršajne odredbe, kao i druga pitanja bitna za slatkovodno ribarstvo.

Provedba akata Europske unije

Članak 2.

Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

– Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22. 12. 2009.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2015/812 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 850/98, (EZ) br. 2187/2005, (EZ) br. 1967/2006, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 254/2002, (EZ) br. 2347/2002 i (EZ) br. 1224/2009 te uredaba (EU) br. 1379/2013 i (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu obveze iskrcavanja i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1434/98 (SL L 133, 29. 5. 2015.; u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009)

– Uredbe (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000 (SL L 354, 28. 12. 2013.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2015/812 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 850/98, (EZ) br. 2187/2005, (EZ) br.

1967/2006, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 254/2002, (EZ) br. 2347/2002 i (EZ) br. 1224/2009 te uredaba (EU) br. 1379/2013 i (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu obveze iskrcavanja i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1434/98 (SL L 133, 29. 5. 2015.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1379/2013).

Pojmovnik

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *dodatak plana upravljanja* je izvanredno usklađenje plana upravljanja s hidromorfološkim, fizikalno-kemijskim, ekološkim i ihtiološkim promjenama u ribolovnoj zoni zbog racionalnog i održivog upravljanja i zaštite ribljeg fonda

2. *gospodarski ribolov* je lov riba koji se obavlja na temelju povlastice za gospodarski ribolov radi stjecanja dobiti

3. *granica/granice ribolovnog područja, zone i vode* su granice određene sukladno ovom Zakonu

4. *ihtiomasa* je procijenjena ukupna masa riba u određenoj ribolovnoj vodi u određenom trenutku

5. *inundacijsko područje* je područje definirano posebnim propisom kojim se uređuje upravljanje vodama

6. *introdukcija* je unošenje strane vrste riba u neku ribolovnu vodu u kojoj prirodno ne obitava

7. *invazivna vrsta* je strana vrsta riba za koju je procjenom rizika invazivnosti utvrđeno da njezino unošenje ili širenje uzrokuje značajne promjene u sastavu, strukturi i funkcioniranju ekosustava, a može uzrokovati značajne ekonomske gubitke

8. *korito* je terensko udubljenje kroz koje stalno ili povremeno teku vode odnosno u kojem se nalaze stajaće vode

9. *korito vodotoka* je prostor koji obuhvaća korito, obale i inundacijsko područje

10. *lovostaj* je razdoblje u kojem je zabranjen ribolov za pojedinu vrstu ribe

11. *mamac* je sve čime se privlači i lovi riba

12. *matica* je spolno dozrela riba

13. *ministar* je čelnik ministarstva nadležnog za slatkovodni ribolov

14. *Ministarstvo* je ministarstvo nadležno za slatkovodni ribolov

15. *naknada za gospodarski ribolov* je novčani iznos koji plaća ovlaštenik povlastice za gospodarski ribolov

16. *naknada za sportski ribolov* je novčani iznos koji plaća ribič za pravo obavljanja sportskog ribolova, a koji propisuje ministar

17. *nedopušteni ribolov* je svaki oblik ribolova koji se obavlja na ribolovnim vodama protivno ovom Zakonu i podzakonskim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona

18. *nedorasle ribe* su svi razvojni oblici riba koje nisu spolno dozrele odnosno ispod su najmanje dopuštene veličine u smislu ovoga Zakona

19. *obala* je pojas zemljišta koji služi pristupu vodi i redovitom održavanju korita

20. *ovlaštenik povlastice za gospodarski ribolov* je fizička osoba – obrtnik ili pravna osoba, a koja je na temelju izdane povlastice ovlaštena za obavljanje gospodarskog ribolova

21. *ovlaštenik ribolovnog prava* je fizička osoba, fizička osoba – obrtnik ili pravna osoba, a koja ima rješenje o dodjeli ribolovnog prava

22. *ovlaštenik za znanstveno-nastavni ribolov* je pravna osoba koja ima rješenje za ribolov u znanstvene ili nastavne svrhe

23. *plan upravljanja* je znanstveno-stručna studija kojom se utvrđuje stanje ribljeg fonda te se određuju ciljevi upravljanja i očuvanja, aktivnosti za postizanje tih ciljeva i pokazatelji učinkovitosti upravljanja

24. *poplavljeno područje* je zemljište privremeno prekriveno vodom zbog izlijevanja rijeka, bujica, privremenih vodotoka, jezera i nakupljanja leda, kao i suvišnim podzemnim vodama

25. *poribljavanje* je plansko unašanje riba u ribolovne vode na temelju plana upravljanja

26. *posebno stanište* je dio ribolovne vode koji uživa posebnu zaštitu zbog obnavljanja prirodnih populacija riba, a može biti mrijestilište, rastilište, hranilište, zimovalište ili migratorni put

27. *povlastica za gospodarski ribolov* je ovlaštenje na temelju kojeg fizičke ili pravne osobe smiju obavljati gospodarski ribolov

28. *program praćenja stanja ribljeg fonda* je godišnji program znanstvenog praćenja stanja ribljeg fonda od ustanova registriranih za obavljanje poslova iz područja slatkovodnog ribarstva

29. *proizvodi ribarstva* su ribe i njihovi proizvodi iz gospodarskog ribolova

30. *prva prodaja* je prvo stavljanje proizvoda ribarstva na tržište od ovlaštenika povlastice za gospodarski ribolov nakon njihova iskrcaja

31. *prvi kupac* je fizička ili pravna osoba registrirana za djelatnost maloprodaje, veleprodaje, uzgoja, prerade, transporta i/ili skladištenja riba i u prvoj prodaji sudjeluje kao kupac ribe od ovlaštenika povlastice za gospodarski ribolov

32. *reintrodukcija (ponovno* uvođenje) je ponovno naseljavanje neke riblje vrste u područje u kojem je izumrla, a u ekosustavu još uvijek postoje ili su ponovno uspostavljeni približno jednaki ekološki uvjeti kao prije izumiranja, a koji omogućuju njezino preživljavanje

33. *revizija plana upravljanja* je periodično usklađenje plana upravljanja

34. *ribar* je osoba s položenim ribarskim ispitom koja na ribolovnoj vodi obavlja gospodarski ribolov na temelju povlastice za gospodarski ribolov

35. *ribič* je osoba koja na ribolovnoj vodi obavlja sportski ribolov na temelju ribičke dozvole

36. *ribička dozvola* je ovlaštenje na temelju kojeg fizička osoba može obavljati sportski ribolov na ribolovnim vodama

37. *riblji fond* je obnovljivi dio prirode od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu koja se provodi sukladno odredbama ovoga Zakona, odnosno to su sve vrste slatkovodnih riba na ribolovnim vodama koje se love u sportskom i gospodarskom ribolovu

38. *ribočuvar* je ovlaštena osoba ovlaštenika ribolovnog prava osposobljena za obavljanje nadzora sportskog ribolova u ribolovnoj zoni za koju je ovlaštenik dobio ribolovno pravo

39. *ribolov za potrebe akvarija otvorenih za javnost* je ribolov koji obavlja pravna osoba na temelju rješenja Ministarstva u svrhu edukacije i pokaznog držanja riba u akvariju

40. *ribolovna oprema* je sredstvo koje namjenom omogućuje uporabu ribolovnog alata i pomaže u obavljanju ribolova

41. *ribolovna zona* je dio ribolovnog područja na kojem se ostvaruje ribolovno pravo i/ili gospodarski ribolov

42. *ribolovne vode* su sve stajaćice i tekućice na površini tla na kojima je dozvoljen ribolov definirane zakonom kojim se uređuje pravni status voda u kojima žive slatkovodne vrste riba

43. *ribolovni alat* je sredstvo kojim se obavlja ribolov

44. *ribolovno područje* je veće područje određenog slijeva tekućica sa svim njihovim pritocima i inundacijskim područjem, kao i područje stajaćica na kojima postoje uvjeti za slatkovodni ribolov

45. *ribolovno pravo* je ovlaštenje za upravljanje ribljim fondom i organizaciju sportskog ribolova u ribolovnoj zoni na temelju plana upravljanja

46. *selektivni ribolov* je ribolov samo odabranih vrsta riba i određenim ribolovnim alatima zbog točno definiranih razloga

47. *slatkovodni ribolov* je lov riba u ribolovnim vodama, a može biti gospodarski, sportski, znanstveno-nastavni, ribolov za potrebe akvarija otvorenih za javnost i selektivni ribolov

48. *sportski ribolov* je lov riba radi rekreacije i natjecanja

49. *sredstva ovlaštenika za provedbu ribolovnog prava* su ona financijska sredstva koja ovlaštenik može naplatiti uz ribičku dozvolu

50. *stavljanje u promet ili stavljanje na tržište* je obavljanje bilo kojeg oblika trgovine proizvodima ribarstva, transporta, skladištenja i sl.

51. *strane vrste riba* (alohtone) su one vrste koje prirodno ne obitavaju u nekoj ribolovnoj vodi, nego su u nju namjerno ili nenamjerno unesene

52. *tradicijski ribolovni alati, oprema i metode* u smislu ovoga Zakona su ribolovni alati i oprema, način i tehnike gospodarskog ribolova na temelju povlastice za gospodarski ribolov radi stjecanja dobiti, kulturološke i etnološke promocije te razvoja turističke i uslužne djelatnosti na užem području

53. *translokacija* je unos strane i/ili invazivne riblje vrste čije se zavičajno stanište nalazi unutar granica Republike Hrvatske, ali nije prirodno stanište u vodotoku ili slijevu gdje je unesena i/ili se namjerava unijeti

54. *ulov* su ulovljeni i zadržani primjerci riba

55. *sustav »ulovi i plati«* je oblik sportskog ribolova u kojem se zadržani ulov naplaćuje

56. *vodotok* čini korito tekućice zajedno s obalama i vodama koje njime stalno ili povremeno teku, uključujući i inundacijsko područje

57. *zaštita riba* je skup mjera i aktivnosti radi njihova očuvanja

58. *zavičajna vrsta* je ona koja prirodno obitava u određenom ribolovnom području ili ribolovnoj zoni

59. *znanstveno-nastavni ribolov* je ribolov u znanstvene i nastavne svrhe koji obavlja pravna osoba na temelju rješenja Ministarstva

60. *zoniranje ribolovnih voda* je kategorizacija odnosno vrednovanje ribolovnih voda prema određenim kriterijima

61. *župan* je čelnik županije na čijem se području obavlja gospodarski ribolov

62. *županija* je županija na čijem se području obavlja gospodarski ribolov.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. PODRUČJE PRIMJENE

Pravne i fizičke osobe

Članak 4.

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se na sve fizičke i pravne osobe koje obavljaju sportski, gospodarski, znanstveno-nastavni, ribolov za potrebe akvarija otvorenih za javnost i selektivni ribolov na ribolovnim vodama Republike Hrvatske.

(2) U dijelu uređenja tržišta proizvoda ribarstva te prikupljanja podataka ovaj Zakon primjenjuje se na sve fizičke i pravne osobe koje sudjeluju u obavljanju gospodarskog ribolova i stavljanja na tržište proizvoda ribarstva.

Ribolovne vode

Članak 5.

(1) Ribolovne vode dijele se na stajaćice i tekućice.

(2) Stajaćice su u smislu ovoga Zakona prirodna i umjetna jezera, akumulacije, bare i stari riječni rukavci bez obzira na povezanost s tekućicama, a tekućice su sve ostale ribolovne vode.

(3) Ribolovnim vodama u smislu ovoga Zakona ne smatraju se vode:

1. na uzgajalištima (objektima akvakulture)

2. iz kojih se zahvaća voda za ljudsku potrošnju ili koje su rezervirane za ljudsku potrošnju ili za koje su donesene odluke o zaštiti izvorišta na temelju posebnog zakona

3. u zaštićenim dijelovima prirode u kategorijama nacionalnog parka, strogog rezervata i posebnog rezervata, na temelju propisa o zaštiti prirode

4. vode koje se u potpunosti nalaze na zemljištu u privatnom vlasništvu ili posjedu.

(4) Obavljanje ribolova na pojedinim stajaćicama nastalim iskorištavanjem mineralnih sirovina (umjetnim jezerima) ili za potrebe vodnoga gospodarenja (akumulacijama), protivno odredbama propisa kojima se regulira lovostaj, najmanja veličina i količina ulova pojedinih vrsta riba, uređuje se planom upravljanja za ribolovnu zonu.

Podjela ribolovnih voda i njihove granice

Članak 6.

(1) Sve ribolovne vode u Republici Hrvatskoj dijele se na ribolovna područja.

(2) Ribolovna područja dijele se na ribolovne zone.

(3) O granicama i površini ribolovnih područja i ribolovnih zona Ministarstvo vodi upisnik ribolovnih područja i ribolovnih zona.

(4) Granice ribolovnih područja i ribolovnih zona za pojedine oblike, načine i tehnike ribolova, način označavanja granica ribolovnih područja i ribolovnih zona, način vođenja upisnika ribolovnih područja i ribolovnih zona u elektroničkom obliku te kriterije za zoniranje ribolovnih voda pravilnikom propisuje ministar, uz prethodno mišljenje znanstvenoistraživačkih ustanova registriranih za stručna i znanstvena istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva (u daljnjem tekstu: ustanove), a ako se radi o gospodarskom ribolovu, i uz prethodno mišljenje županije na čijem se području on obavlja.

Pravo pristupa ribolovnim vodama

Članak 7.

(1) Ribiči, ribari, ovlaštenici povlastica za gospodarski ribolov, ovlaštenici ribolovnog prava, ovlaštenici rješenja za znanstveno-nastavni ribolov, ribolov za potrebe akvarija otvorenih za javnost, selektivni ribolov i osobe koje obavljaju nadzor nad provođenjem propisa iz slatkovodnog ribolova imaju pravo pristupa ribolovnim vodama prilazima preko zemljišta koje se nalazi uz tu ribolovnu vodu.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na zemljište koje je u privatnom vlasništvu, kao ni na zemljište na koje je pristup posebnim propisima zabranjen ili ograničen.

III. NADLEŽNA TIJELA

Određivanje nadležnih tijela

Članak 8.

(1) Nadležna tijela za provedbu odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega su Ministarstvo i nadležno tijelo županije.

(2) Za provedbu ovoga Zakona osim tijela iz stavka 1. ovoga članka nadležne su i ovlaštene osobe ministarstva nadležnog za financije, ministarstva nadležnog za zaštitu prirode, ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove te ministarstva nadležnog za unutarnju plovidbu i more.

Institucionalna podrška u području slatkovodnog ribarstva

Članak 9.

(1) Znanstveno-stručnu podršku u području slatkovodnog ribarstva, kao javnu ovlast, obavljaju ustanove.

(2) Ustanove iz stavka 1. ovoga članka obavljaju sljedeće:

1. izrađuju planove upravljanja, revizije i dodatke planova upravljanja za ribolovne zone
2. izrađuju program praćenja stanja ribljeg fonda
3. izrađuju znanstvene i stručne studije i procjene stanja ribljeg fonda te predlažu mjere za zaštitu riba
4. analiziraju podatke o ribolovu te predlažu mjere za unapređivanje ribolova
5. obavljaju fizikalno-kemijska istraživanja vode u ribolovnim vodama
6. obavljaju istraživanja na području primarne i sekundarne organske produkcije
7. obavljaju istraživanja na području veterinarsko-sanitarnog stanja ribljeg fonda
8. obavljaju istraživanja utjecaja unošenja ribljih vrsta u ribolovne vode (introdukcija, reintrodukcija, translokacija, invazivne vrste riba, strane vrste riba itd.)
9. obavljaju modeliranje, procjenu ranjivosti i utjecaja te predlažu mjere prilagodbe klimatskim promjenama
10. daju znanstvena i stručna mišljenja Ministarstvu.

(3) Podaci dobiveni istraživanjima iz stavka 2. ovoga članka javni su i objavljuju se na mrežnim stranicama Ministarstva.

(4) Uvjeti koje moraju ispunjavati ustanove iz stavka 1. ovoga članka su:

1. izvod iz sudskog registra kojim se dokazuje da je ustanova registrirana za obavljanje poslova iz područja slatkovodnog ribarstva
2. popis znanstveno-nastavnog osoblja zaposlenog u ustanovi s minimalno dvjema osobama u znanstveno-nastavnom zvanju docenta ili dvjema osobama u znanstvenom zvanju znanstvenog suradnika u područjima prirodnih, biomedicinskih i/ili biotehničkih znanosti
3. popis stručnih suradnika, asistenata i/ili laboranata zaposlenih u ustanovi s minimalno dvjema osobama s minimalno tri godine radnog iskustva u struci
4. posjedovanje ihtiološkog laboratorija, alata i opreme za terenska istraživanja u slatkovodnom ribarstvu.

Savjetodavna djelatnost

Članak 10.

(1) Savjetodavna djelatnost u području slatkovodnog ribarstva obavlja se kao javna i privatna savjetodavna služba u slatkovodnom ribarstvu.

(2) Javnu savjetodavnu službu u slatkovodnom ribarstvu obavlja Ministarstvo.

(3) Privatnu savjetodavnu službu u slatkovodnom ribarstvu mogu obavljati fizičke i pravne osobe koje su registrirane za obavljanje takve djelatnosti.

IV. TEHNIČKE MJERE

Propisivanje tehničkih mjera

Članak 11.

(1) Radi racionalnog i održivog upravljanja ribljim fondom ribolovnih voda ministar pravilnicima donosi: